

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann
Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 172. Quantæ pænitentiæ sint injungendæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

De Satisfactione. 719 pen.c.8., injungit ex potestate ligandi, quam hibet, sed non ligat, niss obliget : Deinde injungit ranquam Judex, sed Judex obligat ad mam promeritam, ergo. Probabilia tamen unt, quæ addit Aversa s. 7., nempe 1. posse Confessarium, præter pænitentiam obligatoiam, alia opera imponere pro libertate agendi, quæ tamen vi absolutionis etiam eleventur idatisfaciendum ex opere operato: ideoque Diaft.d. 14. dub. 3. dieit imponiposse partim lib præcepto partim sub consilio. 2. Etiam polle pænitentiam de se gravem & pro mortaibus debitam, imponere sub obligatione tanum levi, si expresse dicat se ita imponere, ad um modum, quo cum sententia communi dxil. 1. n. 668 materiam de se gravem posse

imperari sub obligatione tantum 'evi. 9. 19. Quamvis probabilius sit, quod cum 1250! allis muliis docet Busenb. suprà, per illa verba, Luidquid boni feceris &c. non elevari omnia o-Peratecutura poenitentis ad fatisfaciendum ex opere operato, tamen videtur probabile, quòd verbailla aliquid operentur, uti præter citatos iBusenb. docent Steph. t. 5. d. 5. n. 173. Storer 1.569. aliique apud Werlensem Reg. 12. quia lectnon à Christo, tamen sunt instituta ab Ecclesia, quæ potest concedere indulgentias; neque sunt merè deprecativa, sed possunt per mo dum auctoritativæ sententiæ à Confessario Proterri. Et hæc videtur esse mens S. Th. quodlib. 3.a. 13. ubi dicit opera hominis per hoc accipere vim expiandi peccata: item S. Antonini, & S. Thomæ à Villa nova, quorum verba rejeram n. 1256.

Q. 172. Quanta pointentia sint injungenda. 12514.
BL. G. I.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

HAT AN IN THE REAL PROPERTY.

n , licet

ie meliùs

lu com-

òd fatis-

eatur ir-

ponatur,

es Sacra-

ine pec-

onstitu.

, qui alia

piscopi

tali, ma

r actio-

camino.

ex opere

tum re-

debitz,

a talium

gon. 33.

et inter-

quoad

condi

. Recte

dum si-

tur Sa-

m non

Sub ob-

on. Lug.

d. 7.1.

, quos

tra elt, 4. De

bosin

Lib. VI. Pars II. 720

R. J. I. Universaliter loquendo, injungi debent proportionatæ peccatis, si tamen fint accommodatæ pænitentibus, nam Trid. fess. 14. De Pæn.c.8.ait, debent ergo Sacerdotes, quantum Spiritus & prudentia suggesserit, pro qualitate criminum & pænitentium facultate salutares & convenientes satisfactiones injungere, ne si forte peccatis conniveant & indulgentius cum pænitentibus agant, levis sima quadam opera pro gravis simis deli-Etis injungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur. Habe ant autem præ oculis, ut satisfactio, quam imponunt, non sit tantum ad nove vite custodiam & infirmitatis medicamentum, sed etiamad prateritorum peccatorum vindictam & castigatione.

1252. 6. 2. Quantæ olim injungi debuerint, colligitur ex canonibus pœnitentialibus Decreto Gratiani adjectis, juxta quos regulariter pro quovis mortali erat injungenda septennis pœnitentia, jejunando omni septimana in pane & aqua, diebus Lunæ, & Mercurii & Veneris. Similem pænitentiam septennem etiam pro occultis peccatis statuerunt, S. Bonifacius Archi-Episcopus Moguntinus, S. Raymundus, S. Vm. centius Ferrer. S. Bonav. uti refert Werlensis c. 2. a. 2. Tota quæftio hic est, an etiam hoc tempo-

re imponi debeant tantæ pænitentiæ. 1253. J. 3. Aliqui affirmant: Hinc Werlensis citans Guillermum & S. Carolum Borrom. dicit illas posnitentias jam esse falsas, quæ non imponuntur pro qualitate criminum, secundum dictos canones, consideratis tamen circumstantiis, quatenus & fragilitati nostrorum temporum & qualitati poenitentium congruunt. Idem Wertensis c. 1. a. 5. docet ex variis Authoribus, eum verè non dolere de peccatis, qui commensura-

quia qu bhorres 78. Si in la fuit a dus, in 14. C. 2 parvan nicatio es aut a 1.4. krigo Papa E tetempe

um eju

BEEN BUILDING AND AND AND AND AND

1000,6 dita sus modern potionu Canon here ce

lempera

nidist.

defecer ait:Mo consequ menici.

nerun line co tu mar & Hug

eftinf dicus qualit

rum, Mdic 的原理。在一种,所 De Satisfactione. 721 mejulmodi poenitentiam admittere non vult, quia qui veraciter pænitet, laborem pænitentiæ non Morret, inquit S. Bernard. De grad. Humil. c. 18. Si in correctione minor est afflictio, quam in cululuit delectatio, non est dignus panitentiatua frulus, inquit Hugo de S. Victore 1. 2. de Sacram. p. 14c.2. Hinc Werlensis num. 14. innuit nimis parvam fore poenirentiam, si quis pro una fornicatione injungat folos 7.pfalmos pænitentiasautaliquot Rosaria. J.4. Certum est pro his temporibus remissif- 1254 krigorem antiquorum canonum, nam S. Leo Papa Epist. 90. ait: Multa sunt, que pro neces sitautemporum aut pro consideratione atatum oportet Imperare: Et S. Greg. relatus in decreto Gratianidilt. 29. c. 2. air: Regula SS. PP. pro tempore , 100, O persona & negotio, instante necessitate trahta funt. Petrus Piotaviensis f. 9. p. 2. ait : Sieut moderni Phylici temperant antiquarum violentiams potionum, sic & nos plerumque antiquorum rigorem Canonum pænitentialium, quia non possumus sustiuere censuram illius temporis, quando & corpora legecerunt. Cardinalis Bonal. 1. Ver. Liturg. c. 18. in:Moribus immutatis sacros quoque ritus variare consequens suit, & multa quidem sapientissime œcu-

> ludicantur fore utiliora. Tom. VI.

menicis Conciliis & à summis Pontificibus innovata Juerunt, id exigente temporum conditione, qua pri-

lina consuetudinis districtionem semper in code sta-

lu manere non patitur. Similiter loquuntur S. Th.

& Hugo Victor., quos referam n. 1742. Ratio jam

estinsinuata, quia Ecclesia, velut prudens Me-

dicus, considerat ægrorum temperamenta.

qualitates temporum, dispositionem corpo-

rum, & ea præscribit remedia, quæ hic & nunc

9. 5.

i debent

accom-

. 14. De

tum Spi-

te crimi-

or conve-

e peccatis

tibus a-

mis deli-

icipes ef-

itisfactio,

itæ culto=

etiam ad

igatione.

nt, colli-

Decreto

iter pro

nis pœ-

pane &

eris. Si-

pro oc-

Archi-

S. Vm.

is c. 2.

rempo-

is citans

las pœ

nuntur

ctos ca-

s, qua-

rum &

n Wer-

is, eum

enfura-

tam

722 Lib. VI. Pars 11.

5. 5. Rigoristæ dicunt causam relaxandt disciplinam quoad poenitentias, esse refrigescentem charitatem fidelium, sed contraet, nam potius inter causas fuit, 1. Ne Confessio ab lizreticis impugnata velut impossibilis, per duras poenitentias magis reddererur odiofa. 2. Quia successu temporis plures suere Sacerdotes, apud quos frequentarentur Confessiones ad emendationem utilissimæ, & qui in hoc forointerno aliter mederentur peccatis per medicinas benigniores. 3. Quia animadversum est, benignas pœnitentias plùs prodesse quam rigidas, eò quòd per benignas magis allicerentur fideles ad Sacramenta Pœnitentiæ & Eucharistiæ. 4. Quia occasione belli sacri contra Turcas inductus est usus Indulgentiarum, qui secundum dicenda an. 1314. est modus satisfaciendi pro peccatis utilior ac certior quam observatio Canonum poenitentialium. 5. Quia successutemporis instituti sunt Ordines Religiosi, qui sunt Ratus poenitentium utilissimi. Vide Francol. Cler. Rom. p. 2. c. 1., quod enim ibi dicit de mutatione poenitentiæ publicæ in privatam, valet de mutatione poenitentiæ rigidæ in benignam: Et de hoc iterum plura habet l. 3. Dediscipl. poen. c. 6. J. 6.

J.6. Etiam præscindendo ab his causis, plures antiqui PP. ac viri sapientissimi meritò suale runt benignitatem in injungendis poenitentis. S. Chrysoft. 1. 2. De Sacerd. Dialog. 2. ait: Equidem complures recensere possim, quos constatines trema mala adactos, non ob aliud, nisi quod digna ab ais poena, equa peccasis perpetratis par esset, exigeretur, neque enim temere ad delictorum modum opertet mulchamipsam adhibere, sed tanquam con-

jedu-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN ammus
tuptum
qui lap
iyle ma
temisfi
ubrifq
tentia
gnoper
torrect
tamen
peccati
nimad

lecturi.

instru tat,qu luntat detrah Addit & dist adtan

rection

3. De

Francia. c. 2 docet condi

pænit J. 4. a pæniti ut pæ

impor tempe pænin

tame

relaxandi e refrigentraelt, Confessio oilis, per diola. 2. cerdotes, nes ad eforoinnedicinas elt, herigidas, tur fideharistiæ, arcas incundum ndi pro atio Cafu tem-

HANDAL MUNICIPALITY

is plures
is fualeitentils.

t: Equiat in exdigna ab
t, exigeam con-

jectu-

qui funt

Francol.

dicit de

vatam,

in beni-

De Satisfactione. 723 uduris quibusdam explorandus est delinquentium mimus,ne qua fiat,ut dum consuere vis,quod interuptum est, scissuram deteriorem facias, ac dum eum quilapsus eft, erigere atque emendare studes, casus plemajor per te reddatur: nam qui infirmi sunt ac remissi & magna ex parte mundi hujus deliciis illeubrisque illaque ati, quique à generis claritate, à potottia & opibus habere se credunt, unde animos magnopere tollant, ii, si fensim ac paulatim peccatorum orrectionem adhibe as, possunt utiq; sinon penitus atumenparte aliqua eximere se atque liberare malis peccatifq;, quibus occupantur, quos si justà statim animadversione emendes, fiet, ut minori etiam illà corudione, quam sustinere poterant, prives. S. Bern. ser. 3.De S. Andrea dicit Confessarium debere esse instructum scientia, st sciat, quid injung at, cui partat, quando parcere debeat. Et infrà, Habeat in voluntate compati & liberare eum & nitatur aliquid letrahere severitati imitans dulcedinem Domini sui. Addit serm. 42. in Cant. Mallem aliquando tacuisse Edissimulasse, quod agi perperam deprebendi, quam adtantam reprehendisse perniciem, Et de nimia S. Bern, leveritate sub initium adhibita testatur S. Francis. Salesius in introd. ad vitam devotam p. 3.c. 2. Et idem S. Salesius in instr. Confess. c. 8. docet benignum debere effe Confessarium, qui condescendat infirmitati poenitentis, si gravem pænitentiam nolit admittere. S. Th. opusc. 65. 9.4. ait: Sit Sacerdos ita cautus, ut non imponat ponitentiam ita gravem & austeram poenitenti, ut panitens totum dimittat .... sed nec ita levem imponat, ut peccator contemnat peccatum....faciat temperamentum ex misericordia & severitate, ut panitentia non sit nimis dissoluta nec nimis rigida.... tamentutius est imponere minorem debito quam ma10-ZZ 2

- 4

mha ty

modo del

udere a

malina

6mala

Thomas

latare,

que lev

lendi pe

Maciler

tori con

luntari.

tiapplie

tione ill

latisf. a

manlu

quiden

0.7

quant

cundi

Libell

5.fic f

dam di

his par

parvu

lachry

catric

meum

omnib

tentia

Pane

cum

eredi

craft

prins

724

majorem, quia melius excusamur apud Deum prepter multam mi sericordiam quam per nimiam severitatem, quia talis defectus in Purgatorio supplebitur. Auctor operis imperfecti Hom. 43. in Matth.utì refertur in decreto Gratiani, causa 26. 9.7. c. 12. ait: Etsi erramus modicam ponitentiam imponentes, seeme melius est propter misericordiam rarionem reddere, quam propter crudelitatem? ....ft Deus benignus, ut quid Sacerdos ejus austerus est? Vis apparere sanctus, circa tuam vitam esto austerus, sirca alienam autem benignus &c. S. Bernardinus DeConfessaic: Potius imponat unum Pater nofter, vel quod semel de septimana vadat ad ecclesiam, vel aliquid levius. Ratione dat Catechismus Romanus, quia si dimittantur sine absolutione, summopere Sacerdotibus timendum est, ne semel dimissi amplius non redeant. Gerson p.2. opusc. in Reg. mor.ait? Tutius est cum parva ponitentia, que sponte suscipitur, & verosimiliter adimpletur, ducere confessos ad Purgatorium, quam cum magna non implenda pracipitare in infernum. Et hanc Gersonis sententiam laudat S. Salesius, ac iisdem fere verbis habet Trittemius De vita Sacerdotum c. 6. nu. 17.3, Raym. De Pennafort & B. Humbertus apud Francol. De discipl. 1. 3. e. 2. J.2. Similiter S. Antonin. p. 7. tit. 17. c. 20. ait : Debet Confessor dare panis tentiam, quam credat verisimiliter illum impleturum. Quod si magna peccata commiste dicit se pænitere, sed non posse aliquam duram pænitentiam agere, animat eum ad hoc Confessor, ostendando et gravitatem peccatorum, Eper consequens pænarum & pænitentiarum sibi propterea debitarum, & sio tandem ei injungat ponisentiam, quam libenter sufcipiat. Et sisacerdos non possit gaudere de omnimoda purgatione ejus, salte gaudeat, quod liberatum à gebenna

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN THE PERSON NAMED IN De Satisfactione. mna tr ansmittat ad Purgatoriam. Itaque nullo modo deb et permittere peccatorem desperatum reniam |e= udere à se, sed potius imponat ei unum pater noster supplemalind leve, & quod aliabona opeca, qua fecerit, 43.10 emala, que toleraverit, sint ei in ponitentia. S. iusa 26. Ibomas de Villa Nova feria 6. post Dominicam tentiam latare, ait, Sic rigorem pænitentiæ temperato, ut necordian que levitas delicti contemptum, nec gravitas omitm? .... [t undi periculum creet : hoc judicio meo ita perficies, erus elt? sailem unam injunxeris, acriorem alteram peccaeusterus, wiconsulueris, ita tamen, ut ad omnem ejus voardinus untariam & spontaneam ponitentiam Sacramenr nofter, liapplices efficaciam, nonnihil enim ex hac applicaiam, vel tione illi accrescit. Petrus Blesensis 1. De poen. & omanus, latisf. ait, Quanto frater infirmior est, tanto ei nmopere mansuetior & indulgentior esse debes : infirmior amplius quidem filius tenerius à matre diligitur. nor.ait! 1.7. Tanto minor potest imponi pænitentia, 1257. suscipitellos ad entiam s habet 1.17.5,

las pres

da pra-

d Fran-

ntonin.

re pani-

mpletu-

dicit le

entiam

sndo ee

narum

of fio

ter [u]-

rimoda

sà ge-

benna

725

quanto advertitur esse major contritio & verecundia de peccatis. Guido de monte Rocherii in Libello dicto, Manipulus Curatorum, De Poen. c. slic scribit: Clemens Papa IV. cum equitaret quadan die per Romam, quedammulier, que de remohis partibus venerat, accessit ad eum, portans unum parvulum puerum in brachiis, & voce magna cum lachrymis clamavit, Pater sancte miserere mei peccatricis & da mihi pœnitentiam, quia habui filium meum, quem hic porto, à filio meo. Et Papa coram omnibus absolvit eam à peccato, & imposuit ei pænitentiam, ut jejunaret sextas ferias per annum in Pane & aqua. Et mulier recedens & revolvens fecum gravitatem peccati & parvitatem ponitentie, tredidit, quod Papanon bene intellexisset eam. G in trastinum accessit ad Papam, & consessa est sicut prius, & Papa absolvit eam, imposita ponitentia, quod

Zz 3

726 Lib. VI. Pars II.

quòd diceret tria pater noster. Mulier itaque recedens & secum, ut priùs, peccatum ponitentiamque volvens iteratò ad Papam rediit, & coram omnibus, ut priùs, confessa est, quam Papa absolvit imponens ei ponitentiam, quòd diceret unum pater noster. Et cum interrogaretur Papa, quare ita modicam ponitentiam sibi imponeret, respondit, quòd plus ascendit contritio, dolor, verecundia, quam passa est ita publice consitendo peccatum suum, quam si omnibus diebus vita sua jejunasset cum pane & aqua. Simile exemplum narrant Werlensis c. 2. a. 2. Reg. 11. & Rayn. in Heter. tom. 16. s. 1. pu. 9. n. 28.

1258.

6. 8. Quamvis secundum dictan. 1238. & iterum dicenda n. 1273. debeat etiam tempore Jubilæi & Indulgentiæ imponi pænitentia, tamen communis sententia est contra Werlensem c. 6, quòd possit tum imponi minor pænitentia vindicativa, quia per Indulgentias remittuntur pænæ peccatis debitæ. Attamen pænitentiæ medicinales non videntur ideo minuendæ, uti probabiliùs tenent Suar. & alii apud Bosco d. 7. s. 13. n. 386. contra multos, qui cum Lugo, Bonasp. Lohn. Steph. Spor. num. 545. putant non esse opus nequidem medicinalem imponere, eò quòd accessorium sequatur principale: sed contrà est, quòd æquè ac aliàs debeat impediri relapsus, ergo non est causa minuendi ponitentias. V. dicenda n. 1273.

耳259.

9. 9. Aliæ causæ minuendi pænitentias sunt, 1. secundum Vasq. Bonac. Gob. tr. 7. n. 578. sisse alliciatur pænitens ad frequentiorem utilemque confessionem. 2. In dubio, an plus obsutura sit quam prosutura major pænitentia. 3. Quando Confessarius scit pænitentem ex se solere præstare multa opera bona & satisfacto-

ria.

MEN TO SELECT THE SELE

ria. 4

di pœ

ceris e

1250.

0.

obligation for vel

rum,o

multù

non it tential

graves

potest

proced

lum, n

aut Sa

que no

tat Bu

mitter

pænit

2.a. 2.

pœnit

nicent

quam

deteri

contr:

poeni

natas,

dicit i

quiqu

teanti

Miffa

gatur

latisfa

pceni

THE RESIDENCE OF THE PARTY OF T De Satissactione. 727 ia 4. Quando Confessarius causa diminuendi pænitentiam reflexè dicit, Quidquid boni femis &c. probabile enim est, secundum dictan. 150. id prodesse ad satissactionem. f. 10. Si Confessarius ostenderit ponitenti 1260. obligationes restituendi, se reconciliandi offensvel inimicis, vitandi occasiones peccatomm, opera quotidiana bene peragendi &c.non multum debet esse anxius cum gravi peccatore nonita disposito ad subeundam gravem pœniuntiam, hæ enim obligationes per se sunt satis

graves, quas pro parte poenitentiæ injungere potelt. Quòd si Confessarius in rigore semper procederer cum talibus, esset certum periculum, ne aut graves poenitentias non implerent,

aut Sacramentum eis exolum fieret, aut denique ne in desperationem laberentur : Imò notat Busenb. cum aliis apud Lohner non esse dimittendum pænitentem, qui admittere vult

ponitentiam saltem levem. Addit Werlensis c. 2.a. 2. J. 5. Reg. 7. à variis Conc. & PP. statui, si

ponitens se excuset, & adduci nequeat ad poe-Mentiam proportionatam, imponendam esse, quam posset & velit portare, ne forte postea

deterius peccet poenitentiam infringendo. E contrà si poenitens petat aut libenter admittat poenitentias majores & suo modo proportio-

natas, tales injungendæ sunt, hinc Gob. n. 472. deit integrum Rosarium utiliter injungi illis,

qui quotidie illud orare solent, quamvis confiteantur sola venialia: & idem est, si soleant Millam quotidie audire, & Missa auditio injun-

gatur, quia sic operaista elevantur ad majorem

latisfactionem. Aliquam tamen saltem levem pcenitentiam tenetur admittere poenitens,

424

ue rece-

tramque

mnibus,

mponens

ofter. Et

m pæni-

salcen-

Taelt ita

omnibus

. Simi-

(eg. II.

238. &

empore

itia, ta-

erlenlem

eniten-

remit-

pœni-

inuen-

ii apud

ui cum

putant

impo-

ncipa-

eat im-

nuendi

as funt,

8. fific

tilem-

bfutu-

ia. 3.

exte

facto-

ria.

28.

728 Lib. VI. Pars II. alioquin censeri non debet esse dispositus, Viva ad prop. 15. Alex. VII.

1261.

G. 11. Si Confessarius sine justa causa minimas injungat pœnitentias, nec liberè pro officio suo admoneat pœnitente, imprimis dat ipsi pœnitenti scandalum, qui satis advertet talem Confessarium ex humano respectu remittere de obligatione sui officii. Deinde est causa novorum relapsuum, quia pœnitens sic minus apprehendit gravitatem sui peccati minus que terretur. Præterea causa est, cur postea diudis ardeat in purgatorio, si enim plura & majora opera injungeret, hæc vi Sacramenti eleva-

rentur ad delendas magis pœnas.

S. 12. Ex dictis constat cavendum esse excel-1262. sum in alterutram partem, & poenitentiam injungendam esse, quæ sir proportionata peccatis, non absolute, sed spectata simul poenitentis dispositione, facultate, utilitate, hoc enim spe-Stare debet Confessarius, ut neque nimia indulgentia peccatis conniveat, nec nimio rigore peccatores absterreat, neque per desperationis præcipitia impellat, neque ad vitæ dissolutionem frena relaxet: sicuti enim, inquit Petrus Blesensis suprà, confitenti necessaria est humilis es sucera devotio, sic Sacerdoti necessaria est circumspe-Eta discretio: bonus Samaritanus oleum affundit & vinum. In dubio autem, quid magis profuturum sit, inclinandum est in partem benigniore, quia in ea minus est periculi, un dictum est, & iterum dicetur à n. 1737. Sapientis Mediciest, inquit S. Th. in 4. dift. 18. q. 2. a. 1. quæstiu. 3. a levioribus medicinis inciper e & minus periculosis: Et d.19.4. 2.a. 3. quæstiu. 2. paulatim procedendumest, ut quam minus potest sieri, gravetur ille, cui medicart volumus.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN Q. 17
quod a
lta cav
les no
Alexa
chianu
mofyn
levi e

bellus fub en olim more,

qualti

dicar & Ap moly patri fcun

apole dit,

fit im fore tum
Trid
effet

nife not fcar

ten